

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-798/21-C

Název	Základní škola a Mateřská škola v Rapšachu
Sídlo	378 07 Rapšach 290
E-mail	skola@rapsach.cz
IČ	70873771
Identifikátor	600060543
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martin Wipplinger
Zřizovatel	Obec Rapšach
Místo inspekční činnosti	378 07 Rapšach 290 378 07 Rapšach, Londonská 268
Termín inspekční činnosti	1. 11. 2021 – 3. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola v Rapšachu (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a dvou školních jídelen. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo základní školu 101 žáků v sedmi třídách. Ve školní družině bylo zapsáno 40 účastníků ve dvou odděleních. V mateřské škole se vzdělávalo 28 dětí od dvou let věku.

Škola využívá svého umístění uprostřed přírody a zaměřuje se na přírodovědné vzdělávání i rozvoj klíčových kompetencí spojených s přírodovědnou gramotností.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Dlouhodobý plán rozvoje školy je průběžně konkretizován či potřebně aktualizován na základě vlastního hodnocení a analýzy stávajícího stavu. Na jeho zpracování se podílí vedení školy ve spolupráci s pedagogickým sborem, přihlíží i k názorům a požadavkům ostatních aktérů vzdělávání. Postupně se daří zkvalitňovat materiální podmínky, udržovat přátelskou pracovní atmosféru, rezervy jsou v některých oblastech výuky jako je formativní hodnocení a diferenciacie učiva dle možností a schopností žáků.

Ředitel je ve funkci krátce, ale jeho otevřený přístup k řízení školy se příznivě odráží v účelnosti organizace pedagogického procesu a má kladný vliv na kvalitu podmínek, průběhu i výsledků vzdělávání dětí, žáků i účastníků. Ředitel cíleně věnuje pozornost zvyšování efektivity komunikace napříč všemi součástmi školy a těsné spolupráci s hlavními partnery školy. Ve vedení školy působí rovněž zástupce pro základní vzdělávání, který má již dlouhodobé zkušenosti a významně se podílí na efektivním spoluřízení školy. Vedoucí učitelka mateřské školy nastoupila do funkce na začátku školního roku, postupně sbírá zkušenosti a snaží se naplňovat koncepci rozvoje mateřské školy. Žáci jsou vedeni k aktivní účasti na chodu školy a tím jsou vhodně rozvíjeny jejich kompetence v oblasti demokratických hodnot, komunikace i spolupráce. Pozitivem školy je přátelská atmosféra, týmová spolupráce, aktivní postoj ke vzdělávání a respektující přístup mezi všemi aktéry vzdělávání.

Vzdělávání a výchovu zajišťují odborně kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci. Vedení školy systematicky organizuje jejich vzdělávání, upřednostňuje online webináře a kurzy. Poznatky z dalšího vzdělávání si učitelé aktivně předávají. V letošním školním roce začali s tandemovou výukou, která se i přes krátkou dobu zavedení jeví jako kvalitní organizační forma výuky s příznivými dopady na kvalitu vzdělávání. Na základě hospitací a pohovoru s jednotlivými učiteli poskytuje vedení školy všem pedagogům pravidelnou zpětnou vazbu. Její efektivita směrem ke kvalitě vzdělávání je na velmi dobré úrovni. Rezervy zůstávají v diferenciaci učiva zohledňující individuální schopnosti žáků a ve využívání strategií podporujících formativní hodnocení. Začínajícím pedagogům je v malém kolektivu poskytována efektivní podpora formou předávání informací zkušenými pedagogy i umožněním dalšího vzdělávání. V mateřské škole došlo k úplné obměně pedagogického týmu. Všechny učitelky mají krátké pedagogické zkušenosti, ale ke své práci přistupují svědomitě, doplňují si vzdělání, snaží se o svůj osobní rozvoj a nabyté dovednosti postupně přenášejí do každodenní praxe.

Škola se potřebně posunula v oblasti materiálních podmínek, a to nejen díky příspěvkům od zřizovatele, ale i využíváním projektů, grantů a šablon. Z grantu ředitel pořídil digitální techniku a vzdělávací programy pro žáky zaměřené na mediální gramotnost a bezpečné chování na internetu. Projekt „Šablony“ umožnil škole zřídit badatelský klub zaměřený na rozvoj badatelských dovedností s přírodovědným a technickým zaměřením. Nový sportovní areál přispívá k atraktivnosti pohybových dovedností žáků školy i účastníků školní družiny a umožňuje rozvoj tělesné všestrannosti. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje v samostatných učebnách, avšak prostorově omezených. Vybavení je průběžně doplňováno a odpovídá potřebám pro relaxační, kognitivní a zejména tvořivé činnosti, které dominují. Mateřská škola prošla od minulé inspekční činnosti značnou modernizací, celá budova byla zateplena, řediteli se podařilo ve spolupráci se zřizovatelem modernizovat prvky zabezpečení a postupně se opravují i revidované herní prvky. Obě třídy jsou vybaveny dostatkem herních

a didaktických materiálů, estetické a účelné prostředí podpořené příznivými partnerskými vztahy napomáhá rozvoji klíčových kompetencí u dětí. Rezervy jsou však zatím ve vybavení školní jídelny mateřské školy, kde stejná výška stolů neumožňuje respektovat fyziologické potřeby jednotlivých dětí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve všech hospitovaných hodinách panovala příjemná atmosféra. Vyučující se žáky komunikovali zdvořilým, přátelským způsobem a vytvářeli pozitivní prostředí, které se promítalo do dobrých vzájemných vztahů mezi všemi aktéry pedagogického procesu. Učitelé výuku dobře promýšleli a připravovali. Dařilo se jim vhodným způsobem seznamovat žáky se vzdělávacími cíli hodiny a vstupní motivací u nich vzbuzovat zájem o učení. Žáci s vyučujícími většinou dobře spolupracovali při výkladu nového učiva i při jeho procvičování. Zejména na druhém stupni bylo pozitivem přenesení aktivity na stranu žáků, často pracovali ve skupinách a v účinné kooperaci plnili zadané úkoly. Pedagogové účelně podporovali výuku didaktickými pomůckami, používali dostupnou informační i komunikační techniku, ale žáci tuto možnost měli jen zřídka. Ve většině hodin chyběla diferenciací vzdělávacích cílů či rozdílná míra náročnosti zadávaných úkolů dle schopností žáků. Obsahová diferenciací samostatné práce se omezovala pouze na navýšení počtu úloh pro rychlejší žáky. Učivo bylo vhodně diferencováno pouze žákům s vyšším stupněm podpory, u nichž byl zadáváním úkolů vhodně pověřen asistent pedagoga. Ve většině hodin pedagogové nevytvářeli dostatečný prostor pro účelnou implementaci prvků formativního hodnocení, které by motivovalo žáky k dalšímu učení. Vzdělávací obsah byl účelně propojován s reálnými situacemi, které žáci znají z každodenního života. Při vyvození vztahů a souvislostí žáci dokázali uplatňovat mezipředmětové vazby a vyučující vhodně využívali jejich předchozích znalostí a dovedností. V přírodovědných předmětech byli žáci iniciativní, ochotně plnili zadané úkoly a zapojovali se do diskuzí, čímž rozvíjeli své komunikativní dovednosti i schopnost argumentovat. V rozdílné míře byla ve sledované výuce využita aktivní práce s texty, pozvolna jsou zařazovány prvky čtenářských dílen. Rezervy se také často vyskytly v časovém rozvržení hodin, kdy zpravidla nebyl vytvořen dostatečný prostor pro shrnutí učiva upevňujícího nové poznatky ani pro zhodnocení průběhu hodiny učitelem či žáky.

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo v přívětivém prostředí, které usnadňovalo ucelený rozvoj všech dětí. Ranní komunitní kruh zahrnující i logopedické chvílky vhodně motivoval děti ke všem činnostem a napomáhal realizaci nabízeného adaptačního programu. Vzdělávací nabídka vycházela většinou z aktuálních podmínek, snažila se rozvíjet hlavně schopnost komunikace a spolupráce u dětí napříč celým třídním kolektivem. Činnosti respektovaly specifika věku dětí v jednotlivých třídách jako celku, patrná byla provázanost nabízených spontánních činností s činnostmi řízenými. Pobyt venku, který měl dostatečnou časovou dotaci, nabízel velké množství pohybových aktivit. Během řízených činností děti plnily často úkoly stejné náročnosti, podpora dětem s odlišnými potřebami tak nebyla příliš zřetelná. Aktivita dětí byla posilována pochvalou, jiné prvky formativního hodnocení, např. vzájemné hodnocení či sebehodnocení, však nebyly zaznamenány ani u dětí v povinném roce předškolní docházky. Velké množství aktivit vedlo k tomu, že nezbýval dostatečný prostor pro potřebné shrnutí ani poskytování adekvátní zpětné vazby.

V průběhu sledovaného zájmového vzdělávání probíhaly spontánní i řízené činnosti, jež se zaměřovaly především na podporu čtenářské gramotnosti a výtvarných dovedností. Vhodnou motivací se pedagožkám dobře dařilo vzbuzovat zájem o nabízené aktivity a tím zapojovat všechny účastníky. Pozitivem zájmového vzdělávání byly vstřícné vzájemné

vztahy i dobrá spolupráce mezi žáky. Ze strany vychovatelek byl vhodně uplatňován individuální přístup.

Spolupráce s důležitými partnery školy je na dobré úrovni a výrazně napomáhá rozvoji osobnosti dětí i žáků. Vzdělávání vhodně doplňuje dlouholetá spolupráce s organizacemi v oblasti ochrany přírody a místními spolky. Díky společným akcím je výuka komplexnější a příhodně motivuje děti i žáky k zájmu o přírodu. Projektové vyučování a řada akcí realizovaných školou, obcí či jinými organizacemi v průběhu školního roku přispívají k rozvoji klíčových kompetencí dětí a žáků. Jedná se zejména o akce podporující tradice, tvořivost, sportovní či pohybové dovednosti a rozvoj uměleckého nadání. U dětí a žáků je tak podporován vztah k místu, kde žijí, a zároveň dochází k upevňování a prohlubování jejich prosocionálního chování. Do řady akcí školy se daří aktivně zapojovat i zákonné zástupce. Veřejnost se o životě školy a všech významných aktualitách dozvídá prostřednictvím velmi kvalitních webových stránek. Škola pokračuje v tradici psaní „Kroniky školy“ podrobně vypovídající o veškerém dění v základní i mateřské škole a je provázena bohatou galerií fotografií.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola využívá k hodnocení vzdělávacích výsledků především vlastní evaluační nástroje. Upřednostňuje testy, písemné práce či ústní zkoušení. Pro posouzení kvality poskytovaného vzdělávání a úrovně vlastního systému hodnocení provádí pravidelně externí testování, jehož výsledky korelují s výsledky interního testování. Žákům s identifikovaným rizikem školní neúspěšnosti je nabízena individualizovaná podpora ve formě konzultací a doučování nad rámec běžné výuky. V případě přetrvávajících obtíží škola zpracovává plán pedagogické podpory, případně vyvolá jednání se školským poradenským zařízením. Neúčast žáků na vyučování je na běžné úrovni a neovlivňuje tak negativně osvojování poznatků. Výjimku tvořil loňský školní rok, v jehož průběhu se přes opakované urgencye nedařilo plně zapojit čtyři žáky do distančního vzdělávání. Jednalo se o dvě rodiny, se kterými bylo zahájeno jednání ve spolupráci s externími státními organizacemi. Tým školního poradenského pracoviště účinně podporuje efektivitu primární prevence směrem ke vzniku projevů rizikového chování. Nastavený způsob řešení jednotlivých případů rizikového chování i přijímání vhodných opatření je efektivní. Škola motivuje žáky ke kladnému vztahu ke vzdělávání a stejnou měrou k aktivitám nad rámec výuky udělováním pochval. Jejich četnost je mnohonásobně vyšší než počet kázeňských opatření. Prostor pro seberealizaci i rozvoj nadání vytváří škola zapojováním žáků do řady zájmových kroužků a podporou účasti ve školních či vyšších kolech soutěží nebo olympiád. Výraznějších úspěchů dosahují žáci školy zejména ve sportovních, jazykových a přírodovědných soutěžích. V letních měsících škola pořádá letní stanový tábor, který přispívá k rozvoji pohybových dovedností, vede účastníky k praktickému životu, relaxaci i rozvoji spolupráce a přátelských vztahů.

Mateřská škola sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání na úrovni jednotlivých dětí. K posouzení úrovně individuálních schopností jsou ve vzdělávání využívány záznamové archy mapující pokroky jednotlivých dětí a portfolia s diagnostickým rozбором kresby. Jejich přínos je do určité míry omezený, neboť na jejich základě nejsou stanovované záměry pro další rozvoj ani vyvozované konkrétní výstupy potřebné k plánování diferencované vzdělávací nabídky. Vzdělávací výsledky dětí v povinném roce předškolního vzdělávání škola monitoruje velmi podrobně a výstupy projednává se základní školou, ke zjištění přijímá většinou vhodná opatření. Zařazovány jsou aktivity rozvíjející samostatnost, počátky kritického myšlení i nácvik správného úchopu psacích potřeb. Čtenářská gramotnost je

rozvíjena i pomocí časté práce s knihami a reprodukcí čtených příběhů. Do vzdělávání jsou dobře implementována environmentální témata využívající lokální přírodní podmínky.

Závěry

Vývoj školy

- Do funkce byl jmenován nový ředitel.
- V mateřské škole se zcela obměnil pedagogický sbor.
- Zlepšila se informovanost o škole díky nově vytvořeným webovým stránkám.
- Postupně se zkvalitnily materiálně-technické podmínky pro vzdělávání.

Silné stránky

- Příjemné, empatické a vstřícné prostředí zaměřené na vytváření partnerských vztahů mezi všemi aktéry vzdělávání se významně promítá do kvality vzdělávání.
- Projektové vyučování, spolupráce s místními organizacemi i se zřizovatelem významně přispívají k rozvoji přírodovědné gramotnosti a klíčových kompetencí dětí a žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká míra diferenciací ve výuce a sporadické uplatňování prvků formativního hodnocení se negativně promítají do vnímání odpovědnosti žáků za vlastní vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Více využívat diferenciací učiva směrem k žákům méně zdatným i nadaným.
- Častěji uplatňovat prvky formativního hodnocení.
- Zaměřit pozornost na správné časové rozložení vyučovacích hodin a v závěrech hodin provádět hodnocení dosažených cílů.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků více zaměřit na formativní hodnocení a s ním spojené strategie výuky.
- Přizpůsobit vybavení školní jídelny v mateřské škole výšce dětí.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Rapšach vydaná dne 15. 12. 2009 s účinností dnem 1. 1. 2010
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škola a školských zařízení čj. MSMT-27439/2019-3 vydané dne 22. 8. 2019 s účinností od 22. 8. 2019
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele od 1. 8. 2019 vydané starostkou obce Rapšach dne 29. 7. 2019, čj. 29/7–47/19
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Nový paprsek I“ s platností od 1. 9. 2021
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „MŠ paprsek“ s platností od 1. 9. 2021

6. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 1. 9. 2021
7. Školní řád Základní školy v Rapšachu s účinností od 1. 9. 2021
8. Školní řád Mateřské školy v Rapšachu s účinností od 1. 9. 2021
9. Vnitřní řád školní družiny ZŠ v Rapšachu s platností od 1. 9. 2020
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (týkající se odborné kvalifikace)
11. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knih úrazů
12. Dokumentace výchovného poradenství
13. Výroční zprávy
14. Žakovské knížky v elektronické podobě (výběr)
15. Třídní knihy v elektronické podobě
16. Rozvrhy
17. Plán DVPP 2020-2022
18. Plán kontrolní a hospitační činnosti
19. Zápisy z pedagogických rad
20. Rozvrhy tříd a učitelů
21. Správní rozhodnutí ředitele školy
22. Protokoly a záznamy o provedených kontrolách
23. Roční plán školní družiny
24. Koncepce rozvoje školy
25. Minimální preventivní program
26. Školní matrika
27. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Jana Fišerová, v. r.

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka

Mgr. Hana Bezděková, v. r.

Mgr. Bc. Jaromír Čermák, školní inspektor

Mgr. Bc. Jaromír Čermák, v. r.

Bc. Vladimír Štípl, kontrolní pracovník

Bc. Vladimír Štípl, v. r.

V Českých Budějovicích

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Martin Wipplinger, ředitel školy

Mgr. Martin Wipplinger v. r.

V Rapšachu 10. 12. 2021